

**ISTRAŽIVANJE MEGJUETNIČKIH ODNOSA I POLOŽAJA NACINALNIH
MANJINA NA KOSOVU**

PRIŠTINA, DECEMBAR 2005

1. Obrazloženje projekta

Kosovo, decenijama je bilo poprište, pritisaka i međunacionalnih trvenja, problema i konflikata. Razlozi ovakvih odnosa su istorijske, političke, geostrategijske, obrazovne, demografske, verske i druge prirode.

Oružani sukob koji je izbio 1998-99 godine, u kojem je više do milion ljudi doživeo ogromne strahote, ostavio je duboke posledice na međuetničke odnose svih etničkih zajednica koje su živele i žive na Kosovu

Opasnost od humanitarne katastrofe, primorao je Međunarodnu zajednicu da primeni oružanu silu, kako bi se izbegla humanitarna – ljudska katastrofa velikih razmera.

Nakon prekida bombardovanja od strane NATO- snaga i potpisonaog ugovora u Kumanovu, otpočeo je proces povratka izbeglog i izgnanog kosovskog stanovništva, uglavnom albanskog i nesrpskog življa.

Odlukom Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Naroda, na Kosovu, Rezolucijom 1244 se uspostavlja Civilna administracija Ujedinjenih Naroda pod nazivom UNMIK.

Sa povlačenjem srpskih oružanih snaga sa Kosova, iseljava se i jedan značajan deo srpskog i nealbanskog stanovništva: Romi, Muslimani, Crnogorci i drugi.

Nakon rata, na Kosovu se dešavaju događaji koji su izazvali nesigurnost nealbanskog stanovništva i to naročito srba, roma, tu i tamo, bosanaca idr.. Pojedinci albanske etničke zajednice, neodgovorno, preuzeli su pravdu u svoje ruke. Ubijena su nevinna i nedužna lica, starci i starice, žene, mladi ljudi itd. Ovi postupci si izazvali još veću nesigurnost nealbanskog življa za dalji suživot na Kosovu. Ovi događaji izazvali su naknadna iseljavanja u toku 1999 god.

Sa druge strane, desetene hiljada porodica albanske nacionalne zajednice bile su u veoma teškom psihičkom i fizičkom stanju. U toku rata doživeli su monstrozne i bizarne stvari (masakriranja, silovanja, paljenja živih ljudi, leševa, kuća itd). Na hiljade porodica i dan danas ne zna za sudbinu svojih najdražih.

Ovi događaji su uticali da su međuetnički odnosi, naročito albanaca i srba bili maksimalno nepovoljni, jer je međuetnička mržnja bila na najvećem mogućem nivou.

Nerešeni politički status Kosova, javno izražena volja albanaca i drugih etničkih zajednica, osim srba za nezavisnost Kosova na jednoj strani, i pretnezijske Srbije, da i dalje Kosovo bude njen sastvani deo i nadalje su iskomplikovale stanje koje se implicira na dalje pogoršavanje odnosa izmeđju srpskog i nesrpskog stanovništva na Kosovu, povećavajući pri tom ksenofobiju kod ovih etničkih zajednica.

Događaji od 17 i 18 marta 2004 uticali su da se ovi odnosi i nadalje pogoršavaju nakon relativno relaksiranih odnosa od 2000 godina pa na ovamo.

Odlučna i brza reakcija međunarodne zajednice i Privremenih samoupravnih Organa Kosova za reparaciju oštećenih verskih objekata, domaćinstava srpske nacionalne zajednice imale su pozitivan efekat na vraćanje iseljenih lica i porodica, mada su ti odnosi i dalje zahlagjeni¹

¹ Od 897 oštećenih kuća, registrovanih od strane kompetentne komisije, do februara meseca 2005 godine izvršene su ili sanirane 853 kuće (ili 95,1% - nap. HH), dok su završnoj fazi 19 kuća srpskih porodica. Namenjeni budžet Kosova za reparaciju i saniranje učinjene štete zahvata sumu od 11 miliona eura, za 2004 godinu, od kojih jedan milion je od fonda Specijalnog Pretstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Naroda. Suma od 2000 eura dodeljena je svim oštećenim porodicama za vreme nemira. Na osnovu izveštaja UNMIK-a proizilazi da je od 4100 iseljenih osoba srpske zajednice za vreme nemira, do marta meseca 2004. god., na Kosovu se vratilo 2400 osoba, od kojih 420 porodica sa 700 članova.

Na ovo ukupno nepovoljno megjuetničko stanje, porad ostalog, negativan odjek imalo je, ima i imaće nepoznavnje stvarnog i objektivnog megjuetničkog stanja. Ovo nepoznavanje stanja rezultira , izmegju ostalog i zbog nedostataka objektivnih i pravednih naučno fundiranih istraživanja. Rezultati ovih istraživanja dali bi jasnu sliku ne samo stanja, nego i stavova, stereotipa, predrasuda, potreba itd. Poznavanje stanja bilo bi od višestruke pomoći u traganju za etničko pomirenje, za suzbijanje ksenofobije, raznih animoziteta , megjunacionalnih trvenja i konflikata itd.

Rezultati istraživanja mogli bi da koriste u oblasti vaspitanja i obrazovanje, koje bi imalo ireničku ulogu i koja bi bila usmerena na ljudske vrednosti i na ljudsko dostojanstvo kao što su: tolerancija, mirno rešavanje konflikata, dobri i prijateljski megjuetnički i megjuverski odnosi, suzbijanje stereotipa, predrasuda baziranih na etničkoj i verskoj pripadnosti koji su uostalom rezultat ideološko svrsihodno usmerenog vaspitanja.

Po našem dubokom ubegjenju mnoge odluke i mere preduzete od strane megjunarodne zajednice, političkih i nepolitičkih struktura, nisu dale očekivane rezultate zbog nepoznavnja realnog stanja .

Na ove ukupne nepovoljne odnose osim politike, nažalost veliki uticaj imalo je obrazovanje i vaspitanje, koje je korišćeno ka sredstvo za realizacije nacionalističkih i oligarhijskih ideja, koje su vodile ka konfliktima baziranih na etničku pripadnost. Obrazovanje umesto ireničkog karaktera imala je funkciju izazivača konflikata baziranih uglavnom na nacionalnoj pripadnosti povećavajući ulogu i vrednost jedne zajednice na jednoj, strani i negirajući kulturne, ljudske vrednosti druge nacije, na drugoj strani.

Sasvim je jasno da su ovi procesi u funkciji formiranja predrasuda, stereotipa, ksenofobije i nacifikacije u krajnoj liniji. Ne retko se dešavalo da su se školski objekti pretvarali u verske objekte, a verski objekti u vojne kasarne.

Na nesreću građana Kosova, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadost, na Kosovu nisu vršena istraživanja, kojima bi se osvetljavali megjuetnički odnosi kao i njihova etiologija.

Posledice su savim jasne, ali faktori i realno stanje su mahom samo naslučivani. I dan danas, ni političari, ni prosvetni radnici, ni politički analisti, ni naučnici, nemaju realne i veredostojne pokazatelje za moguće i optimalno delovanje koje bi dovelo do emocionalnog zbližavanja jako distanciranih megjuetničkih odnosa, pogotovu albanaca i srba. Sigurno je da bez poznavanja ove etiologije teško(po meni nemoguće) iznaći stanovita, verodostojna čvrsta i humana rešenja. *Kada naglašavamo ova stanovišta mislimo na ostvarivanje onog nivo tolerancije koja omogućava valjanu socijalnu koheziju, a koja stvara prijateljski ambijent za svu decu Kosova bez obzira na nacionalnu i bilo koju pripadnost.*

Ovo je osnovni razlog zašto smo se opredelili za istraživanje megjuetničkih odnosa, predrasuda, stereotipa i ksenofobije. Spoznavnje ovog stanja poslužiće kao osnova za izradu strategije megjuetničkog, emocionalnog, radnog i ljudskog zbližavanja u funkciji stvaranja jednog prijateljski zdravog emocionalno povoljno društvenog ambijenta sa puno emocionalne brige s ljubavlju za svu decu Kosova bez obzira na njihovu megjunacionalnu i bilo koju drugu pripadnost.

Mi ovde govorimo o fizičkim posledicama. Sociopsihološke posledice su veoma duboke i one traže više vremena kvalitetno multi i interkulturalno vaspitanje.

Rezultati ovog istraživanja poslužiće između ostalog i za izradu nacionalne strategije za decu Kosova za period od 2007 -2017.god.

2. Cilj istraživanja

Istraživanje ima za cilj da utvrdi realne međuetničke odnose na Kosovu i etilogiju ovih odnosa, kako bise na osnovu utvrgjenog stanja preduzele široke i sveobuhvatne mere za međuetničko pomirenje, eliminaciju etničkih i verskih predrasuda i stereotipa te na osnovu toga sistematskim, dubuko humaniziranim među i intrekturnim obrazovanjem i vaspitanjem stvorilo kohezivne socijalno društvo prijateljsko za svu decu Kosova, bez obzira na etničko i bilo koje drugo poreklo.

3. Ciljno usmereni zadaci istraživanja

- ✚ Identifikacija javnog mnjenja etničkih zajednica koje žive na Kosovu o međuetničkim odnosima
- ✚ Utvrgjivanje i dentifikacija etiologije sadašnjih međuetničkih odnosa
- ✚ Utvrgjivanje stepena međuetničke tolerancije
- ✚ Identifikacija mostava za uspostavljanje ravnopravne , humane , tolerantne komunikacije između i unatar etničkih zajednica koje žive na Kosovu.
- ✚ Identifikacija javnog mnjenja brojčano najveće etničke zajednice o položaju, pravima i perspektivama nacionalnih manjina na Kosovu
- ✚ Identifikacija potreba i želja nacionalnih manjina relevantnih za ravnopravan i srećan suživot na Kosovu

4. Hipoteze istraživanja

Generalna hipoteza: Međuetnički odnosi na Kosovu su opterećeni i kao takvi ne mogu da budu dobra i sigurna osnova za stvaranje zdrave kohezivne socijalne atmosphere, prijateljske za decu.

4.1. Subhipoteze

- 4.1.1. Većina kosovskog stanovništva smatra da međuetnički odnosi na Kosovu nisu dobri i da su nepovoljni normalan razvoj i razvitak Kosova
- 4.1.2. Na Kosovu postoji izrazita međuetnička intolerancija, te da ovaj stepen intolerancije prestavlja preperku za mir i mirno rešavanje konflikata
- 4.1.3. Verske institucije na Kosovu mogu dati značajan doprinos etničkom zbližavanju
- 4.1.4. Briojčano najveća etnička zajednica je svesna da ona snosi najveću odgovornost za ravnopravan i srećan suživot svih ljudi na Kosovu bez obzira na njihovu etničku i bilo koju pripadnost.

5. Metodologija istraživanja

Objekat istraživanja su međuetnički odnosi na Kosovu. Pod međuetničkim odnosima porazumevamo proces i frekvenciju komunikacije, saradnje, percepciju interakcije između etničkih i verskih zajednica kao i stepen prihvatanja suživota i dobrsosusedstva za jedan ravnopravan i srećan život svih gragjana Kosova , bez obzira na njihovu nacionalnu i bilo koju drugu pripadnost.

Reč e jednom objektivnom , brzom istraživanju, prognostičkog karaktera kojim se obezbeđuju brze,verodostojne i tačne informacije. Ove informacije poslužiće kao deo testa izrade Strategije Dece Kosova –SDK

5.1.Uzorak istraživanja

Istraživanjem biće obuhvaćeno 2100 respondenata – osoba, od kojih će se baterijom instrumenata prikupljati mišljenja, ideje, stavovi, ocene itd. Uzorak će biti jednostavan, slučajan, mada će se koristiti i stratifikovani uzorci: urbana i ruralna naselja, razne dobne starosti, polne strukture, etničke i verske pripadnosti. Sa aspekta etničke pripadnosti struktura uzorka neće biti usklagjena sa realnom demografskom strukturom stanovništva Kosova. Naime, pripadnost brojčano manjih etničkih zajednica, proporcionalno će biti zastupljenija, jer smo zainteresovani za njihova mišljenja, ideje, stavove i procene. Uzorkom se planira, da istraživanjem bude obuhvaćeno 800 albanaca 400 srba, 300 bosanaca, 300 turaka, 300 članova romske, aškaljske i egipatske zajednice – RAE- zajednice.

Strukturu uzorka prikazujemo tabelom 1

Rb	Etnička pripadnost	Starosna dob		Polna struktura		Ukupno	VERSKA PRIPADNOST		
		14-16	Stariji od 17 g.	Ž	M		Islamska	Pravoslavna	Katoliča
1.	Albanci	300	500	400	400	800	640	10	150
2.	Srbi	100	300	200	200	400	-	400	-
3.	Bosanci	100	200	150	150	300	300	-	-
4.	Turci	100	200	150	150	300	300	-	-
5.	RAE	50	250	100	200	300	250	50	-
UKUPNO		650	1450	1000	1100	2100	1490	460	150

Ova struktura uzorka obezbeđuje ravnopravnu versku, polnu, dobnu i versku zasupjenost

U izboru istraživačkih jedinica primenjivaće se sledeći ne- vjerovatni modeli:

- ✚ Model mogućnosti izbora istraživačkih jedinica
- ✚ Model slučajnosti – aksidentalni model
- ✚ Model procene istraživača
- ✚ Model” grudve snega”

Prvi model, je model mogućnosti izbora istraživačke jedinice, što konkretno znači istraživačke jedinice postoje i one su spremne da budu obuhvaćene istraživanjem, tj. postoji individualna spremnost da se odgovori na postavljena pitanja, odnosno da se daju potrebne i tražene informacije , stavovi i mišljenja.

Uporedo sa ovim modelom koristiće se i model slučajnosti: izbora slučajnih ljudi na raznim mestima: u kafani, školama , institucijama vlasti itd.

Za izbor istraživačkih jedinica koristiće se Model: “procene i suda samog istraživača “. Po logici ovog modela , istraživač ima dovoljno znanja o problemu istraživanja. Ova

znanja istraživaču daje mogućnost da za istraživanje izabere najtipičnije pretstavnike. Reč je o pretsavniku koji je ocenjen ka dobar izvor informacije. Istraživačke jedinice po osnovi ovog modela, biće izabrane,na sugestiju pogodnih osoba. Proces traganja za informacijama o ličnostima pogodnih za istraživanje trajaće sve dokle istraživač ili istraživači ne ostvare veličinu odregjenog uzorka.

5.2. Metode istraživanja

Za istraživanje megjuetničkih ciljeva koristiće se sledeće metode:

- + Deskriptivna metoda/ opis stanja/
- + Kauzalna metoda/otkrivanje uzročno posledičnih veza/
- + Istorijska metoda/ kronološka dimenzija, dogagjaja,uzroka i posledica/

5.3. Postupci istraživanja

U toku istraživanja primenjivaće se sledeći postupci:

- + Proučavanje literature, zakondavstva, dokumenata itd.
- + Promatranje , snimanje stanja
- + Anketiranje
- + Intervjuiranje
- + Vrednovanje i procenjivanje

5.4. Instrumenti istraživanja

- + Protokoli snimanja
- + Upitnici
- + Strukturirani - vezani intervju
- + Skale procene i vrednovanje

6. Dinamika istraživanja – Kalendar

6.1. Kalendar i hulumtimeve e paraqesim në Tab.vijuese

R.b.	Kartak opis aktivnosti	Realizatori	Datum	Pot.sredstva	Napomena
1	Izrada projekta istraživanja	H.Hyseni	5.12.05		
2.	Prevoda sa albanskog na srpskom /bosanskom jeziku	H. Hyseni	12.12.05	150	
3.	Razmatranje projekta	A. Hima &A. Hyseni	13.12.05		
4.	Priprema ekipe za istraživanje	H. Hyseni	19.12.05	300	
5.	Organizacija istraživanja	Radne grupe	20.12.05 9.I.06	700	
6.	Organizacija diskusije u okviru tri fokus grupa	Halim Hyseni	9- 13.I.06	300	
7.	Obrada i interpretacija rezultata istraživanja	Radne grupe	31.I.06		
8.	Priprema za objavljivanje	H. Hyseni	25.2.06		
9.	Objavljivanje rezultata istraživanja	H.Hyseni Gëzim Krasniqi	15.3.06		

6.2. Baterija instrumenata za istraživanje

Za ostvarivanje cilja istraživanja primenjivaće se baterija (koherentni skup

različitih instrumenta) instrumenata: upitnika, evidencionih lista, skalera, vezanih intervjua itd.

UPUTSTVO

za primenu instrumenata

Mi smo ubegjeni da je svaki građanin Kosova, bez obzira na versku, nacionalnu i svaku drugu pripadnost, zainteresovan da na Kosovu živi u miru, sreći, da je ravnopravan pred zakonom i da uživa potpunu slobodu u skladu sa svim međunarodnim dokumentima. Takogje, smo ubegjeni, da svi oni građani koji Kosovo shvataju ka svoj dom i svoje rodno mesto, da su zainteresovani da na Kosovu vlada mir, tolerancija, prijateljstvo među ljudima i narodima, građanska solidarnost kako bi se stvorio prijatan i humanizirani ambijent za svu decu Kosova, bez obzira na njihovo poreklo. Dakle, jedan ambijent, u kojem će sva deca Kosova živeti bez straha, bez pritiska, pretnji i koja će se formirati u jedom demokratskom, kvalitetnom i sveobuhvatnim sistemom obrazovanja. Mi svakodnevno slušamo različite procene o međuetničkim odnosima, o slobodnom kretanju, a pravdi, ravnopravnosti, obrazovanju itd. Ali skoro niko ne zna ili nema dovoljno objektivnih pokazatelja, koji predstavljaju objektivnu sliku stanja ili koji su objektivni odraz realnog stanja. Nepoznavanje realnog stanja veoma mnogo otežava kreiranje razvojnih politika i izrade efikasne strategije razvijanja prijateljskih odnosa među ljudima i građanima Kosova različitog etničkog, verskog, socijalnog, polnog i bilo kog drugog porekla.

Za istraživanje ovih odnosa, te i za objektivno spoznavanje stanja tih odnosa, uzroka i posledica izrađena je ova baterija instrumenata. Instrumentima se garantira anonimnost, garantuje totalna sloboda, te zato molimo sve izvore informacije da slobodno iskažu svoja osećanja, svoje ideje i stavove.

Sve ideje će se koristiti isključivo za traženje najoptimalnijih, najhumanih rešenja za zajednički i ravnopravan suživot svih građana Kosova.

Molimo vas da odgovori na postavljena pitanja bude napisana čitljivim pismom (bilo ćirilicom bilo latinicom).

U nadi da će te se odazvati ovom istraživanju, unapred smo vam zahvalni

Halim Hyseni

Rukovodilac projekta: Vaspitanje za ljudska parva

OPŠTI VAŠI PODACI

I - 1 VAŠA STAROSNA DOB:

_____ g.

I - 2 VAŠA NACIONALNA PRIPADNOST/ zaokružite broj /

I-2	Viste ?	
I-22	ALBANAC	1
I-23	SRBIN	2
I-24	BOSANAC	3
I-24	TURČIN	4
I-25	ROM	5
I-26	AŠKALIJA	6
I-27	EGIPČANIN	7
I-28	NEKO DRUGI	8

I-3. VAŠA VERSKA PRIPADNOST

I- 3	Koja je vaša vera	
I- 31	Islamska- muslimanska	1
I- 32	Pravoslavna	2
I- 33	Katolička	3
I- 34	Neka druga _____	4

I-4. STEPEN PRIZNAVANJA VERA

I-4	Vera	1.Priznajem	2. Ne priznajem	3. Ne znam
I-44	Islam	1	2	3
I-45	Pravoslavna	1	2	3
I-46	Katolička	1	2	3

I-5 JEZIK KOJIM GOVORITE U VAŠOJ PORODICI

I- 4	U porodici vi govirite	
I- 41	Albanski	1
I- 42	Srpski	2
I- 43	Bosanski	3
I- 44	Turski	4
I-45	Romski	5
I-46	Neki drugi jezik _____	6

I – 5. STEPEN VAŠEG OBRAZOVANJA

I-5	Stepen vašeg obrazovanja	
I- 51	Bez osnovne škole	1
I- 52	Osnovno četvorogodišnje obrazovanje	2
I- 53	Osnovno osmogodišnje obrazovanje	3
I- 54	Niže srednje obrazovanje (devetogod. obraz.)	4
I-55	Trogodišnje srednje obrazovanje	5
I-56	Četvorogodišnje srednje obrazovanje	6
I-57	Dvogodišnje višeobrazovanje	7
I-58	Visoko četvorogodišnje obrazovanje	8
I-59	Post univerzitetske studije i naučna zvanja _____	9

I-6. POLNA PRIPADNOST

I-6	Pol	
I-61	Ženski	1
I-62	Muški	2

II

KAKO OCENJUJETE MEGJUETNIČKE ODNOSI NA KOSOVU

Kako ocenjujete megjuetničke odnose na Kosovu	Molimomo vas dajte vašu slobodnu objektivnu procenu o odnosima etničkih zajednica na Kosovu: albancija i srba, albancija i bosanaca, albancija i turaka, albancija i roma, srba i bosanaca, srba i turaka, srba i romi; Bosanaca i turaka, bosanaca i RAE, turaka i RAE I RAE prema drugima					
Skale procene	Za procenu koristite sledeću skalu procene: ✚ Vrlodobre odnose procenjujete ocenom pet..... (5) ✚ Dobre odnose procenjujete ocenom četiri..... (4) ✚ Nedovoljno dobre odnose procenjujete ocenom dva... (3) ✚ Veoma loše odnose procenjujete ocenom nedovoljan (2) ✚ Ako nemate nikakvu procenu :” Ne znate” upisaćete : (1)					
II-1	Molimo vas da procenu izborom date red po red					
II-11	Odnose izmegju srba i albancija	5	4	3	2	1
II-12	Odnose izmegju albancija i bosanaca	5	4	3	2	1
II-13	Odnose izmegju albancija i turaka	5	4	3	2	1
II- 14	Odnose izmegju albancija i RAE zajednice	5	4	3	2	1
II- 15	Odnose izmegju srba i bosanaca	5	4	3	2	1
II- 16	Odnose izmegju srba i turaka	5	4	3	2	1
II - 17	Odnose izmegju srba i RAE zajednice	5	4	3	2	1
II - 18	Odnose izmegju Bosnaca i turaka	5	4	3	2	1
II- 19	Odnose izmegju Bosanaca i RAE zajednice	5	4	3	2	1
II- 191	Odnose izmegju Turaka i RAE zajednice	5	4	3	2	1

II-2. PAŽNJA- NA OVO PITANJE ODGOVARAJU SAMO ONI KOJI NISU ALBANCII!!

II-2	Molimo vas odgovorite red po red		
	Da li ste saglasni da se?	DA	NE
II-21	Oženite sa albancem/ udate za albancija	DA	NE
II-22	Družite sa albancem	DA	NE
II-23	Da vam albancija bude sused	DA	NE
II-24	Da radite sa albancem	DA	NE
II-25	Da živite na istom mestu sa albancem	DA	NE
II-26	Da živite u istoj državi sa albancima	DA	NE

II-3 PAŽNJA- NA OVO PITANJE ODGOVARAJU SAMO ONI KOJI NISU SRBI!!

II-3	Molimo vas odgovorite red po red		
	Da li ste saglasni da se?	DA	NE
II-31	Oženite sa srbinjom/ udate za srbinja	DA	NE
II-32	Družite sa srbinja	DA	NE
II-33	Da vam srbin bude sused	DA	NE

II-34	Da radite sa srbinom	DA	NE
II-35	Da živite na istom mestu sa srbima	DA	NE
II-36	Da živite u istoj državi sa srbima	DA	NE

II-4 PAŽNJA- NA OVO PITANJE ODGOVARAJU SAMO ONI KOJI NISU BOSANCI!!

II-4	Molimo vas odgovorite red po red		
	Da li ste saglasni da se?	DA	NE
II-41	Oženite sa bosankom/ udate za bosanca	DA	NE
II-42	Družite sa bosancem	DA	NE
II-43	Da vam bosanac bude sused	DA	NE
II-44	Da radite sa bosancem	DA	NE
II-45	Da živite na istom mestu sa bosancem	DA	NE
II-46	Da živite u istoj državi sa bosancem	DA	NE

II-5. PAŽNJA- NA OVO PITANJE ODGOVARAJU SAMO ONI KOJI NISU TURCI!

II-5	Molimo vas odgovorite red po red		
	Da li ste saglasni da se?	DA	NE
II-41	Oženite sa turkinjom/ udate za turčina	DA	NE
II-52	Družite sa turčinom	DA	NE
II-53	Da vam turčin bude sused	DA	NE
II-54	Da radite sa turčinom	DA	NE
II-55	Da živite na istom mestu sa turčinom	DA	NE
II-56	Da živite u istoj državi sa turčinom	DA	NE

II-6. PAŽNJA- NA OVO PITANJE ODGOVARAJU SAMO ONI KOJI NISU ROMI, AŠKALIJE I EGIPČANI –RAE - PRETSTAVNICI!

II-6	Molimo vas odgovorite red po red		
	Da li ste saglasni da se?	DA	NE
II-61	Oženite sa turkinjom/ udate članom RAE zajednice	DA	NE
II-62	Družite sa članom RAE zajednice	DA	NE
II-63	Da vam članom RAE zajednice bude sused	DA	NE
II-64	Da radite sa članom RAE zajednice	DA	NE
II-65	Da živite na istom mestu s članom RAE zajednice	DA	NE
II-66	Da živite u istoj državi sa članom RAE zajednice	DA	NE

III-1. DALI BISTE BILI SAGLASNI DA UČITELJ VAŠEG DETETA BUDE?

III-1	Molimo vas da odgovorite red po red	DA	NE	Ne znam
III-11	Albanac	DA	NE	Ne znam
III-12	Srbin	DA	NE	Ne znam
III-13	Bosanac	DA	NE	Ne znam
III-14	Turčin	DA	NE	Ne znam

III-15	Rom, Aškalia, Egipčanin	DA	NE	Ne znam
--------	-------------------------	----	----	---------

III-2. DALI BIST BILI SAGLASNI DA ŠEF POLICIJSKE SLUŽBE KOSOVA – PSK BUDE?

III-2	Molimo vas da odgovorite red po red	DA	NE	Ne znam
III-21	Albanac	DA	NE	Ne znam
III-22	Srbin	DA	NE	Ne znam
III-23	Bosanac	DA	NE	Ne znam
III-24	Turčin	DA	NE	Ne znam
III-45	Rom, Aškalia, Egipčanin	DA	NE	Ne znam

III-3. DALI BISTE BILI SAGLASNI DA ŠEF ZAŠTITNOG KORPUSA KOSOVA-ZKK BUDE?

III-3	Molimo vas da odgovorite red po red	DA	NE	Ne znam
III-31	Albanac	DA	NE	Ne znam
III-32	Srbin	DA	NE	Ne znam
III-33	Bosanac	DA	NE	Ne znam
III-34	Turčin	DA	NE	Ne znam
III-45	Rom, Aškalia, Egipčanin	DA	NE	Ne znam

III-4 DALI BISTE BILI SAGLASNI DA PREDSEDNIK VLADE KOSOVA BUDE

III-4	Molimo vas da odgovorite red po red	DA	NE	Ne znam
III-41	Albanac	DA	NE	Ne znam
III-42	Srbin	DA	NE	Ne znam
III-43	Bosanac	DA	NE	Ne znam
III-44	Turčin	DA	NE	Ne znam
III-55	Rom, Aškalia, Egipčanin	DA	NE	Ne znam

III-5 DALI STE SAGLASNI DA BROJ UČENIKA U RAZREDU VAŠEG DETETA BUDE ?

III-5	Molimo vas da odgovorite red po red	DA	NE	Ne znam
III-51	Nekoliko učenika	DA	NE	Ne znam
III-42	Polovina razreda, budu romi	DA	NE	Ne znam
III-43	Najveći broj učenika, budu romi	DA	NE	Ne znam

IV**KAKO OCENJUJETE POLOŽAJ NACIONALNIH MANJINA NA KOSOVU?****IV-1. DALI MISLITE DA SVE NACIONALNE ZAJEDNICE UŽIVAJU SLEDEĆA PRAVA:**

IV-1	Molimo vas odgovrite red po red	DA	NE	Ne znam
IV-11	Da osnivaju organizacije i društva za zaštitu i očuvanje svoje nacionalne kulture	DA	NE	Ne znam
IV-12	Da objavljuju knjige na svom maternjem jeziku	DA	NE	Ne znam
IV-13	Da se obrazuju na maternjem jeziku	DA	NE	Ne znam
IV-14	Da imaju svoje predstavnike u parlamentu-Skupštini Kosova	DA	NE	Ne Znam
IV-15	Da imaju svoje predstavnike u lokalnoj vladi	DA	NE	Ne znam
IV-16	Da imaju svoje partije	DA	NE	Ne Znam
IV-17	Da imaju elektronske medijume na svom maternjem jeziku	DA	NE	Ne znam
IV-18	Da imaju svoje predstavnike Kosovskog Zaštitnog Korpusa I Policijske Službe Kosova	DA	NE	Ne nam
IV-19	Da imaju televizijske emisije na maternjem jeziku na Javnoj televiziji	DA	NE	Ne Znam
IV-19.1	Da imaju novine i časopise na maternjem jeziku	DA	NE	Ne znam
IV-19.2	Budu zaštićene posebnim zakonom	DA	NE	Ne znam

V

V. DALI SE SLAŽETE SA SLEDEĆIM STAVOVIMA?

Vašu saglasnost izrazite sledećim procenama:

- U potpunosti se slažem 1
- Slažem se..... 2
- Ne slažem se..... 3
- Uopšte se ne slažem 4
- Ne znam..... 5

V-1. PAŽNJA: Oni koji sebe smatraju albancem ne treba da odgovore na ova pitanja!

V-1	Molimo vas odgovorite red po red	Stepen saglasnosti				
		1	2	3	4	5
V-11	Albanci su favorizovani u odnosu na druge etničke zajednice	1	2	3	4	5
V-12	Albanci pokušavaju da zauzmu visoka rukovodeća mesta	1	2	3	4	5
V-13	Albanci su verski fanatici	1	2	3	4	5
V-14	Albancima se ne može verovati	1	2	3	4	5
V-14	Albance treba iseliti sa Kosova	1	2	3	4	5

V-2 PAŽNJA: Oni koji sebe smatraju srbinom ne treba da odgovore na ova pitanja!

V-2	Molimo vas odgovorite red po red	Stepen saglasnosti				
		1	2	3	4	5
V-21	Srbi su favorizovani u odnosu na druge etnike zajednice	1	2	3	4	5
V-22	Srbi pokušavaju da zauzmu visoka rukovodeća mesta	1	2	3	4	5
V-23	Srbi su verski fanatici	1	2	3	4	5
V-24	Srbima se ne može verovati	1	2	3	4	5
V-25	Srbe treba iseliti sa Kosova	1	2	3	4	5

V-3 PAŽNJA: Oni koji sebe smatraju Bosancem ne treba da odgovore na ova pitanja!

V-3	Molimo vas odgovorite red po red	Stepen saglasnosti				
		1	2	3	4	5
V-31	Bosanci su favorizovani u odnosu na druge etnike zajednice	1	2	3	4	5
V-32	Bosanci pokušavaju da zauzmu visoka rukovodeća mesta	1	2	3	4	5
V-33	Bosanci su verski fanatici	1	2	3	4	5
V-34	Bosancima se ne može verovati	1	2	3	4	5
V-35	Bosance treba iseliti sa Kosova	1	2	3	4	5

V-4. PAŽNJA: Oni koji sebe smatraju turčinom ne treba da odgovore na ova pitanja

V- 4	Molimo vas odgovorite red po red	Stepen saglasnosti				
		1	2	3	4	5
V-41	Turci su favorizovani u odnosu nda druge etnike zajednice	1	2	3	4	5
V-32	Turci pokušavaju da zauzmu visoko rukovodeća mesta	1	2	3	4	5
V-33	Turci su verski fanatici	1	2	3	4	5
V-34	Turcima se ne može verovati	1	2	3	4	5
V-35	Turke treba iseliti sa Kosova	1	2	3	4	5

V-5. PAŽNJA: Oni koji sebe smatraju romima, aškalijama, egipćanima ne treba da odgovore na ova pitanja

V- 5	Molimo vas odgovorite red po red	Stepen saglasnosti				
		1	2	3	4	5
V-51	RAE su favorizovani u odnosu nda druge etnike zajednice	1	2	3	4	5
V-52	RAE pokušavaju da zauzmu visoko rukovodeća mesta	1	2	3	4	5
V-53	RAE su verski fanatici	1	2	3	4	5
V-54	RAE se ne može verovati	1	2	3	4	5
V-55	RAE treba iseliti sa Kosova	1	2	3	4	5

V- 6 Sa kojim članovima etničkih zajednica na Kosovu, ne bi voleo, da podeliš spavaću sobu:

- a. Albancem
- b. Srbinom
- c. Bosancem
- d. Turčinom
- e. Romom
- f. Aškalijem
- g. Egipćaninom

V-7. Šta mislite, dali na Kosovu postoje etničke zajednice, koje sebe smatraju SUPERIORNOM – VIŠOM sa aspekta kulturno, akademskog I istorijskog razvitka?

a. DA

b. NE

1

2

V-71. Ako ste odgovorili sa “DA”, napišite ime etničke zajednice koje sebe smatraju višom _____

V-72. Slobodno kretanje građana Kosova je jedno od elementarnih prava čoveka. Da li na Kosovu, postoji sloboda kretanja za sve gđragjane Kosova:

a. DA 1

b. NE 2

